

Externe checklist verzoek tot benoemen maritieme gerechtsdeskundige door de voorzieningenrechter

1 Inleiding

Dit is een beknopte externe checklist voor advocaten bij het indienen van een verzoek tot het benoemen van maritieme gerechtsdeskundigen.

Voor de gang van zaken bij het indienen van een verzoekschrift in zijn algemeenheid kan het Landelijk procesreglement verzoekschriftprocedures rechtbank handel/voorzieningenrechter worden geraadpleegd: (<https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/procesreglement-verzoekschriftprocedures-rechtbank-civiel-handel-voorzieningenrechter-2022.pdf>).

Hierna volgen onderwerpen die specifiek gelden voor het verzoek tot het benoemen van maritieme gerechtsdeskundigen. Deze onderwerpen worden in het rapport "Afkoersen op vaste maritieme gerechtsdeskundigen" uitgebreider beschreven.

2 Wettelijk kader

Relevante artikelen met mogelijkheden voor de voorzieningenrechter om ambtshalve of op verzoek van partijen een bericht of verhoor van een deskundige of een gerechtelijk onderzoek te bevelen zijn:

- de artikelen 8:494 en 8:495 BW (zeevaart) (paragraaf 2.3 van het rapport);
- de artikelen 8:958 t/m 8:961 BW (binnenvaart);
- artikel 202 e.v. Rv (het voorlopig bericht of verhoor van deskundigen of de voorlopige plaatsopneming en bezichtiging (paragraaf 2.4 van het rapport).

3 Toepasselijke procesrecht

Relevante artikelen over het toepasselijke procesrecht zijn:

- artikel 10:3 BW
- artikel 10:163 BW
- artikel 633 Rv

4 Spoedeisend belang

Spoedeisend belang is altijd vereist. In geval van een extreme spoedeisendheid kunnen advocaten buiten kantooruren bellen met de pikettelefoon: 06 22 39 39 09.

De benoeming van een maritieme gerechtsdeskundige zou ex parte kunnen worden gegeven, bijvoorbeeld als een schip dreigt te vertrekken uit de haven.

5 Vereisten verzoekschrift

- Uit het verzoekschrift moet duidelijk blijken dat er schade is geconstateerd aan de vervoerde zaken of dat er een vermoeden is van schade, onderbouwd met stukken (vgl. artikelen 278 Rv en 8:494 - 8:495 BW).
- Voor zover verweerder wordt gehoord én deze de schade betwist dan wel voor zover de verweerder niet wordt gehoord, moeten stukken worden overgelegd waaruit de schade aan de vervoerde zaken of het vermoeden van die schade blijkt.
- Het verzoekschrift moet de punten bevatten waarover het oordeel c.q. de inzet van de maritieme gerechtsdeskundige wordt gevraagd, bijvoorbeeld inhoudend toegang tot geconcretiseerde bescheiden en het horen van de kapitein en bepaalde leden van de bemanning.

- Het verzoekschrift bevat ook de gegevens van de wederpartij(en) (vgl. artikel 203 lid 2 Rv). In beginsel moet de verweerder op het verzoek worden gehoord.
- Het rapport onderscheidt vier typen maritieme gerechtsdeskundigen (paragraaf 3.1 tot en met 3.5 van het rapport). Voor de voorzieningenrechter zijn met name de “coördinator” en maritiem gerechtsdeskundige “volledig” van belang. Kort gezegd verzamelt de “coördinator” bewijsmateriaal en overhandigt dat aan (de experts van) partijen zonder zelf conclusies te trekken.
Het verdient aanbeveling dat de advocaat in zijn verzoek reeds de naam noemt van een bij het LRGD ingeschreven maritieme gerechtsdeskundige en dat de advocaat van tevoren heeft gepolst of deze deskundige beschikbaar is en vrijstaat van partijen.
- Het verzoek tot benoeming van een gerechtelijk of voorlopig deskundige zou ook moeten inhouden dat deze zijn werkzaamheden zo nodig onder toezicht van een rechter uitoefent (artikel 198, lid 2 Rv). Dit maakt het makkelijker om bij problemen in de uitvoering op de/een rechter te kunnen terugvallen.

6 Kosten van het gerechtelijk onderzoek

De artikelen die de kosten van het gerechtelijk onderzoek regelen zijn: 633 Rv, 8:496 BW, 195 Rv, 196 Rv en 199 Rv (hoofdstuk 8 van het rapport).

In geval van een spoedverzoek tot benoeming van een maritieme gerechtsdeskundige “coördinator” of “volledig” zal een kostenbegroting niet op voorhand opgesteld kunnen worden. In plaats daarvan kan een standaard voorschot worden vastgesteld op € 7.500,00 voor de maritieme gerechtsdeskundige “volledig” en € 2.500,00 voor de maritieme gerechtsdeskundige “coördinator”. Doorgaans zal de voorzieningenrechter bepalen dat de verzoeker deze kosten moet dragen.

In het algemeen geldt dat ten aanzien van onderdelen van een verzoek waarop niet om redenen van spoed of tactiek noodzakelijkerwijs buiten de wederpartij om behoeft te worden beslist, dit dan ook niet moet gebeuren, althans niet voor zover die onderdelen van dat verzoek een wezenlijk belang van de wederpartij raken (vgl. de twee arresten van het Hof Den Haag van 30 augustus 2021, Royal Klipper, en de HR 5 maart 1999, NJ 1999, 382, waarin wordt gesproken over een fundamenteel beginsel en een plicht van de rechter om partijen in de gelegenheid te stellen zich uit te laten over een voorschotberekening).